

Inițiativa pentru Locuri de Muncă Sănătoase

O nouă abordare pentru
locuri de muncă mai bune

Bune practici pentru
întreprinderi, parteneri
sociali și organizații

Gestionați riscurile
Protejați sănătatea
Îmbunătățiți afacerea

Locuri de muncă mai bune pentru toți

LOCURI DE MUNCĂ MAI BUNE PENTRU TOȚI

Transformarea unei afaceri de mici dimensiuni într-una de succes cere mult efort.

Indiferent că vă aflați în postura de a vă conduce singuri întreprinderea, de a fi angajat al acesteia, sau de a face ambele lucruri în același timp, ați putea fi tentați să lăsați pe ultimul plan aspectele referitoare la securitatea și sănătatea în muncă. Ați putea considera că numai organizațiile mari trebuie ia în considerare respectivele aspecte. Această abordare este greșită.

Securitatea și sănătatea în muncă este în interesul tuturor. Este bine și pentru voi și pentru întreprinderea în care lucrați.

Multe întreprinderi de mici dimensiuni din cadrul Uniunii Europene știu deja că abordarea aspectelor de securitate și sănătate în centrul problematicii locului de muncă permite angajatorilor și angajaților să obțină rezultate mai bune pentru ei înșiși și pentru clienții lor. A avea un loc de muncă sănătos constituie parte integrantă a „programului de management al calității” într-o întreprindere de succes.

Transformați Inițiativa pentru Locuri de Muncă Sănătoase într-o realitate pentru voi: noi vă arătăm cum!

SĂ LUCRĂM ÎMPREUNĂ PENTRU AFACERI MAI BUNE

„Celor care spun că securitatea în muncă costă, le-aș spune că lipsa acesteia costă mai mult”

*Paul Lampit,
Director al Serviciilor de Asigurare
Taylor Woodrow Plc*

Abordarea aspectelor de securitate și sănătate la nivelul locului de muncă va asigura nu numai evitarea costurilor mari cu accidentele și îmbolnăvirile. Va asigura, de asemenea, îmbunătățirea productivității muncii. Lucrătorii entuziaști, bine motivați și bine instruiți, lucrând cu echipamente și materiale eficiente și bine întreținute, pot obține o calitate mai bună, o productivitate mai bună și performanțe economice mai bune.

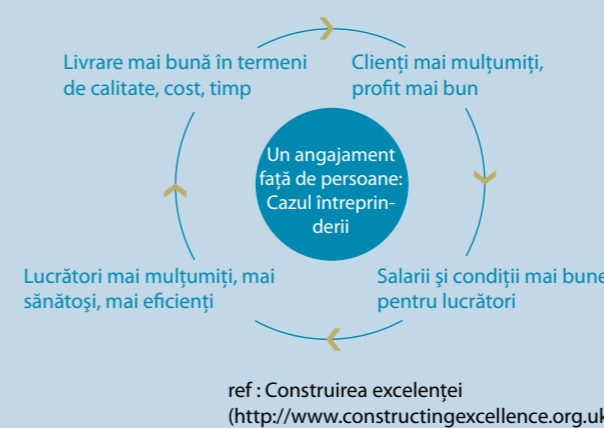
Țineți cont de aceste rezultate:

- Îmbunătățirea productivității
- Reducerea absenteismului
- Reducerea fluctuației personalului
- Îmbunătățirea calității

Întreprinderile care dispun de lucrători instruiți și eficienți sunt recunoscute ca fiind de calitate și, de cele mai multe ori, sunt și întreprinderi de mare succes. Ca lucrător instruit te vei simți apreciat și, demonstrând respect față de tine, angajatorii pot, în același timp, să îți câștige respectul. Vei depune mai mult efort, activitatea va evolua mai bine, iar munca se va realiza în condiții de securitate. Prin urmare, te vei simți mult mai protejat și mult mai sigur din punct de vedere profesional.

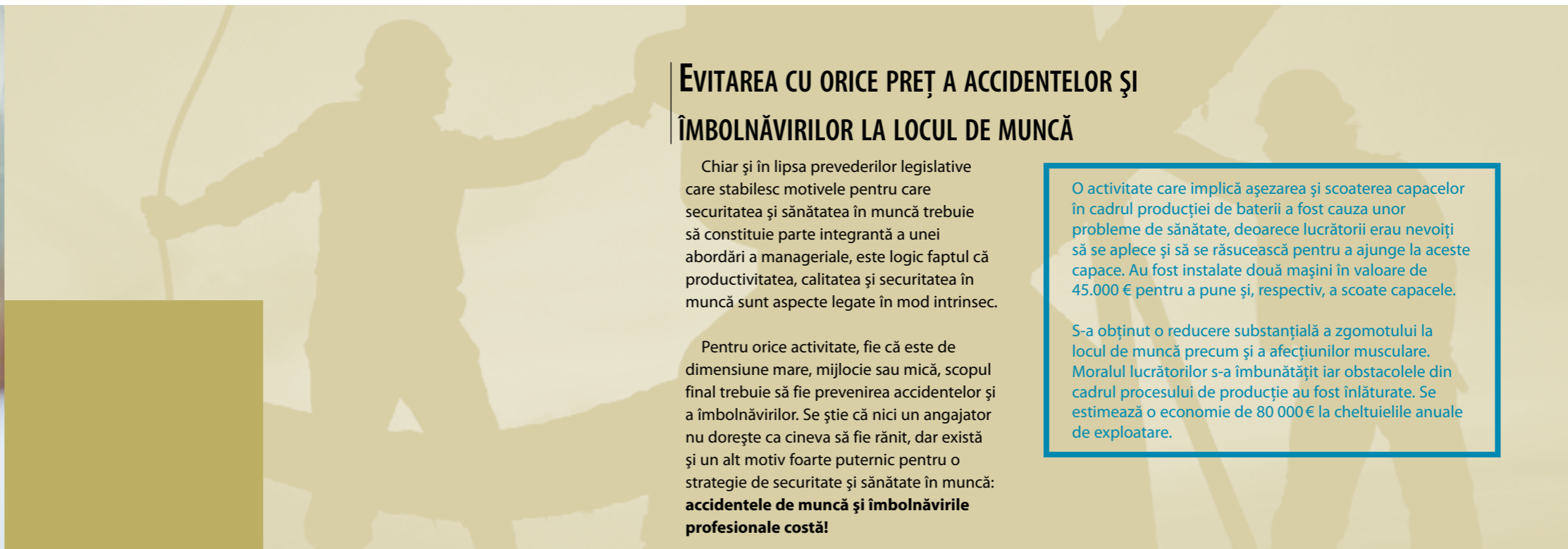
Țineți cont de aceste rezultate:

- Moral mai bun
- Stres emoțional mai redus
- Salariu și condiții mai bune
- Perspective mai bune

„Când merg pe șantierul de construcții și șeful meu îmi reamintește să-mi pun imediat casca de protecție, îmi reamintește și faptul că îi pasă de mine”

*Nigel Copthorne
Muncitor pe șantier*

EVITAREA CU ORICE PREȚ A ACCIDENTELOR ȘI ÎMBOLNĂVIRILOR LA LOCUL DE MUNCĂ

Chiar și în lipsa prevederilor legislative care stabilesc motivele pentru care securitatea și sănătatea în muncă trebuie să constituie parte integrantă a unei abordări a manageriale, este logic faptul că productivitatea, calitatea și securitatea în muncă sunt aspecte legate în mod intrinsec.

Pentru orice activitate, fie că este de dimensiune mare, mijlocie sau mică, scopul final trebuie să fie prevenirea accidentelor și a îmbolnăvirilor. Se știe că nici un angajator nu dorește ca cineva să fie rănit, dar există și un alt motiv foarte puternic pentru o strategie de securitate și sănătate în muncă: **accidentele de muncă și îmbolnăvirile profesionale costă!**

O activitate care implică așezarea și scoaterea capacelor în cadrul producției de baterii a fost cauza unor probleme de sănătate, deoarece lucrătorii erau nevoiți să se aplece și să se răsucească pentru a ajunge la aceste capace. Au fost instalate două mașini în valoare de 45.000 € pentru a pune și, respectiv, a scoate capacele.

S-a obținut o reducere substanțială a zgomotului la locul de muncă precum și a afecțiunilor musculare. Moralul lucrătorilor s-a îmbunătățit iar obstacolele din cadrul procesului de producție au fost înlăturate. Se estimează o economie de 80 000 € la cheltuielile anuale de exploatare.

DREPTURILE ÎN DOMENIUL SECURITĂȚII ȘI SĂNĂȚII ÎN MUNCĂ

În toate țările Uniunii Europene există o legislație care stabilește măsuri pentru a **proteja** securitatea și sănătatea lucrătorilor în scopul **îmbunătățirii** calității securității și sănătății la locul de muncă. Această legislație se bazează pe Directivele Europene care prevăd obligațiile minime pentru angajatori și angajați, acoperind prevenirea tuturor tipurilor de riscuri și fiecare activitate sau sector în care sunt prezente riscurile. Această legislație este implementată în scopul protejării lucrătorilor față de accidentele de muncă și bolile profesionale, precum și acordării sprijinului pentru prevenirea riscurilor profesionale.

Si, în cele din urmă, fiecare angajator din cadrul UE este responsabil pentru securitatea și sănătatea în muncă din cadrul întreprinderii sale și pentru luarea măsurilor corespunzătoare, astfel încât să se asigure resurse suficiente, efectuarea evaluării riscurilor, informarea, instruirea și consultarea lucrătorilor.

În secția de amestec a unei brutării, operatorii trebuiau să deschidă și să descarce într-un buncăr, în fiecare oră, până la 40 de saci de câte 25 Kg. Pe măsură ce nivelul sacilor de pe palet se micșora, efortul prin mișcări de aplecare și ridicare creștea, ceea ce a condus la afecțiuni dorso-lombare.

Montarea unei instalații de ridicare sub vid a sacilor a înlocuit elementele de manipulare manuală a sarcinilor având ca rezultat creșterea productivității, îmbunătățirea moralului lucrătorilor și reducerea întinderilor musculare și a entorselor.

De asemenea, conform legislației, toți lucrătorii din cadrul UE (fie că sunt angajați permanent, angajați printr-o agenție sau pur și simplu contractori) au dreptul să lucreze în locuri de muncă unde riscurile pentru securitatea și sănătatea lor sunt ținute sub control în mod corespunzător, să adere și să fie reprezentați de un sindicat și, în final, să se îngrijească de securitatea și sănătatea lor **împreună** cu angajatorii.

Luați în considerare aceste informații :

Nu numai persoana accidentată sau bolnavă, dar și voi și angajații voștri veți pierde o mulțime din timpul productiv:

- Se pierde din timpul de producție pe durata întreruperii procesului de muncă și până la reluarea acestuia.
- Trebuie să suportați cheltuielile cu reparațiile, dacă au existat deteriorări la echipamente sau clădiri.
- Poate fi necesar să angajați o altă persoană pentru a înlocui lucrătorul accidentat iar instruirea acesteia solicită timp.
- Trebuie să suportați cheltuielile cu salariul lucrătorului accidentat, plus costurile de compensare.
- Accidentele de muncă și îmbolnăvirile profesionale pot conduce la scăderea moralului celorlalți lucrători și la afectarea productivității acestora.
- Trebuie să alocați timp pentru completarea documentelor referitoare la accident.

CUM PORNICIM?

Pentru ca întreprinderea să pregătească răspunsurile potrivite la aspectele privind securitatea și sănătatea la locul de muncă, este necesar să vă pregătiți voi înșivă cu cele mai adecvate resurse și competențe. Pentru început, verificați care sunt responsabilitățile legale ale unui angajator. Dacă întreprinderea voastră are mai mult de un angajat, ați putea dori să desemnați una sau mai multe persoane responsabile cu securitatea și sănătatea în muncă, asigurându-vă că dispun de timpul necesar, resursele, formarea și autoritatea pentru aceste atribuții sau, ca alternativă, ați putea dori să angajați servicii externe sau un consultant extern.

Tipul de sprijin de care aveți nevoie depinde de tipul sectorului de activitate, de natura riscurilor, de dimensiunea întreprinderii și de prevederile reglementărilor la nivel național. Dar, indiferent de natura activității, cel mai bun mod de a porni este împreună cu proprii angajați. Întrucât aceștia sunt cei mai apropiați de realitatea producției, sunt indispensabili în procesul de evaluare a riscurilor: echipamente și proceduri defecte sau necorespunzătoare pe planul securității, ventilare inadecvată, disconfort la locul de muncă, care

nu au fost raportate, chiar procedee de muncă periculoase despre care nu v-ați dat seama! Angajații voștri sunt prezenți în prima linie a activității: ei știu ce poate merge prost, deci sunt deseori cele mai potrivite persoane care vă pot spune ce trebuie făcut.

Dar nu treceți cu vederea și alte aspecte ale proceselor logistice în care pot fi, de asemenea, aplicabile măsuri de securitate și sănătate în muncă:

- Procesul de selecție a contractorilor
- Politica de achiziționare a echipamentelor, produselor etc.
- Includerea instruirii în domeniul securității și sănătății în muncă ca parte integrantă a politicii generale de instruire
- Integrarea prevenirii riscurilor în toate activitățile conducătorilor locurilor de muncă.

URMAȚI PRINCIPIILE EVALUĂRII RISCURILOR, CARE INCLUD MĂSURILE DE PREVENIRE ÎN ORDINE IERARHICĂ

- Evitarea riscurilor.
- Evaluarea riscurilor care nu pot fi evitate.
- Combaterea riscurilor la sursă, de exemplu dacă o mașină produce prea mult zgomot, acționați asupra mașinii înainte de fonoizolarea încăperii în care se află aceasta.
- Adaptarea muncii la individ, cum ar fi înălțimea reglabilă a suprafeței de lucru, alegerea metodelor de muncă, evitarea monotoniei muncii sau a muncii cu ritm predeterminat.
- Adaptarea la progresul tehnic sau la alte schimbări, de exemplu noile ferăstraie circulare asigură o mai bună protecție față de cele vechi.
- Înlocuirea a ceea ce este periculos cu ceea ce nu este periculos sau cu ceea ce este mai puțin periculos, cum ar fi utilizarea vopselelor care nu conțin solvenți dăunători.
- Dezvoltarea unei politici de prevenire coerente care să cuprindă producția, organizarea muncii, condițiile de muncă, dialogul dintre lucrători și management și influența factorilor din mediul de muncă.
- Acordarea de prioritate măsurilor de protecție colectivă și utilizarea măsurilor de protecție individuală numai dacă nu există altă soluție, de exemplu eliminarea echipamentului zgomotos în locul dotării cu echipament individual de protecție auditivă sau asigurarea în primul rând a unor balustrade de protecție eficiente față de centura de siguranță împotriva căderilor de la înălțime.
- Furnizarea de instrucțiuni corespunzătoare lucrătorilor.
- Verificarea implementării măsurilor în mod real și dacă acestea sunt eficiente.
- Revizuirea evaluării riscurilor în mod regulat și ori de câte ori se introduc modificări.
- Și încercarea de a asigura o îmbunătățire a nivelului de protecție.
- Informații practice privind modul de evaluare a riscurilor pot fi, de asemenea, găsite pe pagina web a Inițiativei pentru Locuri de Muncă Sănătoase, la adresa <http://hwi.osha.europa.eu>

ACORDAȚI PRIORITYE LUCRĂTORII VOȘTRI

Cel mai important avantaj al unei întreprinderi îl constituie forța sa de muncă, dacă aceasta își îndeplinește sarcinile corespunzător, cu atenție, în mod eficient și productiv. Informarea în mod constant a lucrătorilor și contractorilor cu privire la activitatea pe care o desfășoară poate părea suficientă, dar a le spune acestora despre pericolele și riscurile existente și despre măsurile de protecție față de acestea poate părea plicticos. De aceea, angajatorul are un rol important în a asigura o instruire corectă și o protecție corespunzătoare a lucrătorilor în activitatea desfășurată.

Angajatorul trebuie să **informeze** lucrătorii cu privire la riscurile profesionale, la măsurile specifice de prevenire luate pentru a combate aceste riscuri, la măsurile de prim ajutor, precum și la procedurile de evacuare necesare în cazul unui pericol grav sau iminent.

Instruirea reprezintă mult mai mult decât un sprijin pentru respectarea prevederilor legislative și asigurarea condițiilor de securitate și sănătate. Ea contribuie la îndeplinirea cu succes a activității. Comunicarea eficientă și asigurarea unei instruirii adecvate reprezintă componente cheie ale sistemelor de management al calității în întreprinderile de succes. Lucrătorii instruiți pot lucra cu un randament mai bun și se vor simți mai apreciați și respectați de angajatorii lor. Instruirea trebuie efectuată în momentul angajării personalului, în situația schimbării locului de muncă ori modificării activității sau atunci când se introduc tehnologii noi la locul de muncă și **trebuie repetată periodic dacă este necesar. Informarea și instruirea trebuie să fie bazate pe rezultatele evaluării riscurilor.**

În cadrul instruirii trebuie să țină cont de faptul că:

- Unele sarcini sau accesul în zone în care există pericole grave pot fi încredințate numai lucrătorilor cu experiență/calificare specifică și care au fost instruiți corespunzător. Un exemplu tipic ar putea include munca și activitățile de întreținere la echipamente electrice.
- Informarea și instruirea trebuie realizate astfel încât să permită înțelegerea cu ușurință a conținutului și să fie adaptate muncii. De exemplu, trebuie să luați în considerare lucrătorii cu dizabilități care ar putea avea nevoie de informații prezentate în formate diferite.

TESTAȚI-VĂ GRADUL DE CONȘTIENTIZARE

De asemenea, angajatorii nu trebuie să uite că **anumite categorii de lucrători sunt mai expuse riscurilor de accidentare decât altele și să țină cont de acest aspect atunci când planifică măsurile de prevenire.** Aceste categorii pot include lucrătorii străini care nu vorbesc aceeași limbă și au dificultăți de a citi instrucțiunile de securitate a muncii sau lucrătorii temporari care nu au cunoștințe suficiente pentru postul pe care-l ocupă. De asemenea tinerii și noii angajați care, din lipsă de experiență, sunt expuși la riscuri care nu sunt evidente și nu pot fi anticipate și care au nevoie îndrumare: de fapt, aceste categorii înregistrează o rată de accidentare semnificativ mai mare decât angajații mai în vârstă sau mai experimentați. Pe de altă parte, lucrătorii peste o anumită vârstă ar putea să nu

mai facă față efortului fizic solicitat. Măsurile de securitate și sănătate adoptate trebuie să asigure protejarea tuturor lucrătorilor, prin adaptarea muncii astfel încât să le permită să lucreze în condiții de securitate și să nu fie excluși – ceea ce ar putea constitui o discriminare. Un angajator preocupat este un angajator inteligent. Asigurați o **supraveghere eficientă a sănătății angajaților** în raport cu riscurile la care aceștia se expun în efectuarea sarcinilor lor de muncă. Supravegherea sănătății poate include forme simple cum este raportarea, în mod regulat, de către angajați, cu privire la propria lor stare de sănătate sau poate include evaluarea stării de sănătate de către o persoană calificată în domeniul sănătății sau examinarea medicală periodică de către un medic specialist.

Lucrătorii și reprezentanții lor au dreptul de a participa activ la problemele de securitate și sănătate în muncă. Studiile referitoare la bunele practici de prevenire a riscurilor au arătat că **o consultare și o participare efectivă** a forței de muncă precum și utilizarea cunoștințelor și experienței acestora constituie factori cheie ai succesului. Deci este nu numai o cerință obligatorie dar și o problemă de bun simț.

În ce privește securitatea și sănătatea în muncă, angajatorul trebuie:

- Să consulte lucrătorii și/sau pe reprezentanții acestora pentru a asigura participarea lor
- Să le prezinte rezultatele evaluării riscurilor
- Să-i implice în stabilirea măsurilor de prevenire
- Să le respecte dreptul de a cere angajatorilor să adopte măsuri corespunzătoare și dreptul de a prezenta propuneri
- Să le permită accesul la informațiile necesare pentru evaluarea riscurilor și la rapoartele privind accidente de muncă, să le asigure un timp adecvat, fără diminuarea drepturilor salariale, precum și mijloacele necesare pentru realizarea atribuțiilor lor.

Exemple privind situațiile în care angajatorul trebuie să consulte lucrătorii includ măsurile de prevenire, procedurile de urgență și instruirea în domeniul securității și sănătății în muncă. Informații complete sunt prevăzute în legislația națională, unde, în funcție de numărul de lucrători din întreprindere poate exista cerința de a avea un comitet de securitate.

Lista de control a lucrătorului

- Angajatorul vostru a efectuat recent ori a întreprins vreodată o evaluare a riscurilor?
- Ați fost informați și instruiți suficient pentru a înțelege la ce riscuri sunteți expuși și cum puteți fi afectați de acestea?
- Este suficient ceea ce știți pentru a vă proteja securitatea personală și a celorlalți?
- Puteți să vă dați seama când lucrurile nu sunt în ordine și știți cui ar trebui să raportați aceste probleme?
- Cunoașteți cele mai recente proceduri de prim ajutor și pe cele în caz de urgență?
- Angajatorul vă asigură serviciile de supraveghere a stării de sănătate la care aveți dreptul?

Lista de control a angajatorului

- Există informații scrise și instrucțiuni clare la fiecare loc de muncă?
- Au fost puse la dispoziție instrucțiunile de securitate din manualele producătorilor echipamentelor într-un mod clar și ușor de citit, pentru a fi utilizate în rutina zilnică a lucrătorilor voștri?
- A fost efectuată o evaluare a riscurilor și au fost comunicate rezultatele?
- Sunt întrebați, periodic, lucrătorii despre eventualele probleme referitoare la securitatea și sănătatea în muncă?
- Au fost furnizate lucrătorilor toate informațiile importante, instruirea și pregătirea cu privire la riscurile existente la locul de muncă, inclusiv precauțiile pe care ar trebui să le ia pentru a se proteja ei înșiși și pe colegii lor?
- Știu toți angajații:
  - Cum să utilizeze, în întregime și în mod corespunzător, toate mijloacele de prevenire asigurate?
  - Cui trebuie să raporteze problemele și deficiențele apărute?
  - Ce trebuie să facă în caz de accident, incident sau în caz de urgență?

Printre lucrătorii care assemblează echipamente pentru centrale telefonice utilizând dispozitive electrice pentru ambalare, pe o masă cu înălțime fixă, s-a înregistrat o creștere a numărului de concedii medicale și o rată ridicată a fluctuației pe parcursul unei perioade de șapte ani.

Re-proiectarea postului de muncă, în scopul de a-l face mai accesibil și de a oferi o poziție mai bună de lucru, a redus fluctuația de personal cu până la 75% și concediile medicale cu peste 92%. Compania a estimat că economiile rezultate au compensat costurile cu un factor de zece la unu.

O secretară a lipsit trei luni de la serviciu din cauza durerilor la nivelul gâtului și încheieturii mâinii drepte, ca urmare a deficienței în amenajarea locului de muncă și poziționării monitorului, scaunului și biroului său.

După analiza activității, postul de lucru a fost reamenajat (la un cost de 600 euro). Prin reamenajare s-au redus mișcările de întindere și aplecare din timpul lucrului. Lucrătoarea nu mai are probleme cu gâtul și cu brațul și nu a mai lipsit de la serviciu. Economii la capitolul cheltuieli au inclus costul angajării personalului temporar și pierderea aferentă de randament.

SFATURI PRACTICE PENTRU VIITOR

1 Țineți o evidență a incidentelor și accidentelor

- Discutați cu angajații aspecte referitoare la eventualele „accidente evitate în ultimul moment” atunci când ceva nu este în ordine.
- Întocmiți, pentru autoritățile competente și în conformitate cu legile și/sau practicile naționale, rapoarte privind accidentele de muncă.
- Puteți avea în vedere folosirea unui consultant extern pentru a conduce investigarea accidentului. Ar trebui să încercați să înțelegeți de ce s-a produs accidentul sau de ce a fost „evitată în ultimul moment” producerea acestuia și ce măsuri pot fi luate pentru a nu se mai repeta.

2 Fiți atenți la „punctele cu probleme”

- Frecvența și gravitatea accidentelor: locuri de muncă unde apar accidente în mod frecvent sau unde nu se produc frecvent, dar au ca rezultat vătămări cu pierderea capacității de muncă.
- Potențialul de îmbolnăvire sau accidentare grav: acolo unde urmările unui accident, condițiile periculoase sau expunerea la substanțe periculoase prezintă un pericol grav.
- Posturi de lucru modificate: noi riscuri pot fi asociate schimbării procedurilor de lucru.
- Sarcini care nu se efectuează în mod frecvent: lucrătorii pot fi expuși unui risc mai mare de accidentare atunci când efectuează sarcini de muncă pe care nu le fac în mod curent.

3 Construiți standardul securității și sănătății în practică

- Urmăriți și supravegheați în mod regulat securitatea și sănătatea la locul de muncă: metodele includ discuții la locul de muncă, anchete pe bază de chestionare, audit intern, analize ale accidentelor înregistrate, supravegherea lucrătorilor.
- Examinați utilizarea materialelor toxice, a mașinilor și echipamentelor complexe, precum și orice lucrare de construcție sau reamenajare care ar putea ridica probleme.
- Analizați toate datele importante: fișele tehnice de securitate, evidența accidentelor și bolilor, înregistrările cu privire la monitorizarea expunerilor și evidența vătămarilor, bolilor, motivelor de nemulțumire și plângerilor înaintate conducerii.
- Efectuați inspecții de rutină în toate locurile de muncă și nu numai în cele cu risc ridicat!

4 Asigurați cooperarea lucrătorilor

Principalele responsabilități pentru asigurarea securității și sănătății în muncă revin angajatorului dar și lucrătorii au un rol important în acest scop. Ei trebuie să urmeze instrucțiunile și instruirea care le-au fost asigurate și să aibă grijă de securitatea și sănătatea proprie precum și a colegilor lor.

Lucrătorii trebuie:

- Să utilizeze în mod corect mașinile, aparatele, uneltele, echipamentele și substanțele;
- Să utilizeze în mod corect echipamentul individual de protecție care le este furnizat, punându-l înapoi la locul său după utilizare;
- Să păstreze la locul lor dispozitivele de securitate cu care sunt dotate instalațiile și mașinile și să utilizeze în mod corect aceste dispozitive;
- Să informeze imediat angajatorul sau persoanele responsabile cu privire la orice situație de lucru periculoasă și orice neajuns cu privire la măsurile de protecție;
- Să coopereze la toate sarcinile impuse de reglementările privind securitatea și sănătatea în muncă și să colaboreze activ cu angajatorul pentru a se asigura că mediul de muncă și condițiile de muncă sunt sigure și nu prezintă nici un risc.

Există mai multe căi prin care vă puteți motiva lucrătorii astfel încât abordarea cu seriozitate a aspectelor de securitate să li se pară un lucru normal – și, totodată, să vă facă sarcina mai ușoară:

- Introduceți în cultura și tradiția organizației voastre aspectele legate de securitatea și sănătatea în muncă;
- Stabiliți standarde clare și obiective măsurabile;
- Încurajați angajații să semnaleze potențialele îmbunătățiri (oferiți stimulente: organizați scheme de propuneri, concursuri);
- Premiați „alarmiștii” în loc să-i penalizați;
- Răspundeți prompt problemelor și sugestiilor, informați-i pe angajați;
- Încurajați o atmosferă de conștientizare:
  - Amplasați la locul de muncă afișe, instrucțiuni;
  - Informați lucrătorii cu privire la drepturile și responsabilitățile lor;
  - Invitați lectori;
  - Oferiți programe de instruire cu privire la securitatea în muncă;
  - Mediatizați alte probleme de la locul de muncă la nivel local și al sectorului de activitate din care faceți parte.

EVALUAREA RISCURILOR:

O COMPONENTĂ VITALĂ ÎN ACTIVITATEA DE PREVENIRE

Ce este evaluarea riscurilor?

Evaluarea riscurilor reprezintă procesul de evaluare a riscurilor pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor, cauzate de pericolele existente la locul de muncă.

Care este scopul evaluării riscurilor?

Multe Directive Europene referitoare la securitatea și sănătatea în muncă solicită evaluarea riscurilor dar, chiar dacă nu ar exista prevederi legislative, evaluarea riscurilor reprezintă o bună practică ținând cont că permite luarea unor măsuri eficiente pentru protecția sănătății lucrătorilor. Procesul de prevenire a accidentelor începe cu reducerea și, acolo unde este posibil, eliminarea în totalitate a riscurilor potențiale, fiind urmat de implementarea măsurilor de protecție colectivă și, în final, de implementarea măsurilor de protecție individuală. Prin identificarea pericolelor și evaluarea riscurilor, angajatorul, sau persoana responsabilă cu securitatea și sănătatea în muncă trebuie:

- Să decidă măsurile de protecție necesare, luând în considerare prevederile legale relevante;
- Să verifice dacă măsurile aplicate sunt adecvate;
- Să asigure ordinea de prioritate a măsurilor necesare a fi aplicate;
- Să demonstreze că s-a efectuat o analiză a securității și sănătății lucrătorilor (de ex. către lucrători sau autorități de reglementare);
- Să urmărească dacă s-au înregistrat progrese în ce privește nivelul de protecție a lucrătorilor.

Evaluarea riscurilor

Modul de evaluare a riscurilor este în funcție de pericolele, riscurile și vătămările posibile la locurile de muncă. De exemplu, pentru o instalație chimică de mari dimensiuni este nevoie de un sistem foarte tehnic de evaluare, în timp ce pentru o întreprindere de mici dimensiuni, care realizează activități cu nivel de risc scăzut, este nevoie de un sistem foarte simplu. Prin evaluarea riscurilor trebuie:

- Să se identifice pericolele;
- Să se identifice lucrătorii potențial expuși riscurilor cauzate de aceste pericole;
- Să se estimeze riscurile implicate;
- Să se aprecieze dacă riscurile pot fi eliminate sau nu;
- Să se decidă măsurile suplimentare necesare (dacă există) în scopul prevenirii sau reducerii riscurilor.

0 ABORDARE ETAPIZATĂ A EVALUĂRII RISCURILOR

1. Identificați pericolele

Analizați activitățile care trebuie realizate precum și materialele, echipamentele și substanțele chimice care sunt utilizate sau produse în procesul de muncă. Gândiți-vă ce anume poate cauza o vătămare? De exemplu:

- Manipularea manuală a sarcinilor, ce poate produce traumatisme ale coloanei vertebrale
- Zgomotul din mediul de muncă, ce poate cauza deficiențe auditive
- Munca sub presiune temporală ridicată, cu un director care intimidează, ce poate cauza stresul în muncă
- Lucrul cu un echipament periculos fără instruire adecvată.

Insistați ca lucrătorii să vă informeze cu privire la orice problemă la locul de muncă despre care au cunoștință.

2. Identificați cine poate fi vătămat și în ce mod

Identificați toate persoanele care ar putea fi afectate. Nu numai lucrătorii, dar și contractorii, lucrătorii liber profesioniști precum și persoanele din public.

3. Evaluați nivelul de risc și decideți măsurile de prevenire

Există persoane care pot fi vătămate? Dacă există, atunci:

- poate fi riscul complet eliminat?
- poate fi riscul ținut sub control?
- pot fi luate măsuri de protecție colectivă pentru a proteja toate persoanele expuse?
- este necesar echipament individual de protecție pentru a proteja lucrătorul atunci când măsurile de protecție colectivă nu asigură o protecție suficientă?

4. Aplicați măsurile

După finalizarea evaluării riscurilor, întocmiți lista măsurilor de prevenire necesare, în ordinea priorității, apoi aplicați aceste măsuri, implicând în acest proces lucrătorii și reprezentanții acestora. Etapele de reducere a riscurilor la care sunt expuși lucrătorii trebuie să facă parte din procesul zilnic de muncă. Consultați-vă cu lucrătorii și cu reprezentanții acestora. Implicați-i în procesul de evaluare a riscurilor și informați-i despre ceea ce întreprindeți în scopul reducerii riscurilor.

5. Revizuiți evaluarea

În special modul de lucru în cazul modificării echipamentelor și specificațiilor substanțelor chimice. Atunci când are loc o schimbare semnificativă, verificați evaluarea riscurilor pentru a vă asigura că nu au apărut riscuri noi care necesită măsuri de ținere sub control.

ETAPELE EVALUĂRII RISCURILOR

- Identificați pericolele – ce ar putea cauza o vătămare?
- Identificați persoanele care pot fi afectate și cât de grav, incluzând lucrătorii, contractorii, publicul.
- Stabiliți modul în care se poate produce vătămarea.
- Decideți modul în care pot fi eliminate sau reduse riscurile – pot fi îmbunătățite instalațiile, metodele de lucru, echipamentele sau programele de instruire?
- Stabiliți prioritățile de acțiune pe baza nivelului de risc, a numărului de persoane afectate etc.
- Implementați măsurile de ținere sub control a riscurilor.
- Revizuiți evaluarea, pentru a verifica dacă măsurile adoptate sunt corespunzătoare.
- Consultați lucrătorii în acest proces și informați-i cu privire la rezultatele evaluării riscurilor.

Acționați Asupra Nivelului De Risc:

- Dacă riscurile sunt nesemnificative atunci evaluarea s-a încheiat.
- Dacă riscurile sunt ținute sub control pe baza prevederilor din reglementări atunci, dacă este posibil, efectuați îmbunătățiri ulterioare în scopul asigurării protecției. După efectuarea evaluării asigurați-vă că strategia de prevenire este aplicată.
- Dacă riscurile sunt ținute sub control în prezent, dar sistemul de control ar putea fi predispus unei utilizări greșite, atunci luați măsurile necesare pentru îmbunătățirea sistemelor de protecție și evidențiați procedurile de urgență în caz de nereușită.
- Dacă există riscuri posibile dar nu există dovezi că aceste riscuri pot cauza accidente sau boli, atunci comparați măsurile existente cu standardele de bună practică și stabiliți cum pot fi îmbunătățite aceste măsuri.
- Dacă riscurile par a fi controlate în mod corespunzător dar aceasta nu se realizează neapărat ca urmare a măsurilor de ținere sub control puse în aplicare, în acest caz adaptați măsurile de ținere sub control pentru a face față riscurilor potențiale.
- Dacă nivelul de risc este ridicat și nu sunt aplicate măsuri adecvate de ținere sub control, luați imediat măsuri de prevenire a expunerii la riscuri prin oprirea procesului de lucru, dacă este necesar.
- Dacă nu există nici o dovadă a existenței unui risc atunci urmăriți cu atenție informațiile suplimentare și puneți în aplicare principiile de bună practică în domeniul securității și sănătății în muncă.

Operatorii de la o întreprindere de îmbuteliere a whisky-ului, unde o marcă de whisky necesită montarea unei plase de fir de cupru în jurul sticlei, au constatat că unghiul la care ei trebuiau să efectueze aceste operații impunea solicitări repetitive, cu risc de afectare a membrilor superioare.

Au fost instalate șase mașini noi pentru a efectua mișcarea de răsucire a firului imediat ce plasa a fost montată pe poziție (costul total fiind de 40.000 €). S-a realizat o creștere a productivității prin mutarea operatorilor în alte posturi, o reducere cu 20% a deșeurilor de plasă de sârmă, precum și reducerea nivelului de zgomot de la 90dB(A) la 80 dB(A). Eficiența estimată aduce afacerii o sumă de 60.000 € pe an.

PREZENTAREA INIȚIATIVEI PENTRU LOCURI DE MUNCĂ SĂNĂTOASE

Inițiativa pentru Locuri de Muncă Sănătoase aparține Agenției Europene pentru Securitate și Sănătate în Muncă și are scopul de a furniza angajatorilor și angajaților facilitarea accesului la informații de calitate în domeniul securității și sănătății în muncă precum și instrumentele necesare pentru asigurarea unor locuri de muncă loc sigure, sănătoase și productive.

Vizitați pagina noastră web la adresa:

<http://hwi.osha.europa.eu>

- **Legături importante către asociații sindicale, grupuri de angajatori, furnizori de servicii** pentru cea mai recentă asistență în domeniul securității și sănătății în muncă.
- Informații despre legislația guvernamentală în domeniul securității și sănătății în muncă.
- **Modul în care alte întreprinderi de dimensiuni mici** depășesc provocări similare folosind soluții simple, eficiente.
- **Accesul imediat la informația UE** cu privire la legislație, inițiative și finanțări.
- **Instrumente practice pentru evaluarea riscurilor.**

© European Communities

De unde se pot obține informații suplimentare:

Luați legătura cu:

**MIHAELA TRIPCOVICI, INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETARE-DEZVOLTARE PENTRU
PROTECȚIA MUNCII- PUNCTUL FOCAL AL AESSM**

Str. General Budișteanu nr. 15, sector 1, 010773, București, Tel.: +40/21/3101809, Fax: +40/21/3157822,
E-mail: office@protectiamuncii.ro, URL: <http://www.protectiamuncii.ro>, <http://imm.protectiamuncii.ro>

LIVIA COJOCARU, MINISTERUL MUNCII, SOLIDARITĂȚII SOCIALE ȘI FAMILIEI

Str. Dem. I. Dobrescu, nr. 2-4, sector 1, 010026, București, Tel./fax: +40/21/3152290, E-mail: lcojocar@mmssf.ro,
URL: <http://www.mmssf.ro>

DANTES NICOLAE BRATU, INSPECȚIA MUNCII, Str. Matei Voievod nr. 14, sector 2, 021451, București,
Tel.: +40/21/3027033, Fax: +40/21/3027091, E-mail: dantes@inspectmun.ro, URL: <http://www.inspectmun.ro>

RODICA BELTEU, CAMERA DE COMERȚ, INDUSTRIE, NAVIGAȚIE ȘI AGRICULTURĂ

CONSTANȚA – EURO INFO CENTRE, Bd. Lăpușneanu, nr. 185A, 900457, Constanța, Tel.: +40/241/550960,
Fax: +40/241/619454, E-mail: eic@ccina.ro, URL: <http://www.ccina.ro/EuroInfo/>

IOANA GROZA, CAMERA DE COMERȚ ȘI INDUSTRIE, BRAȘOV – EURO INFO CENTRE

Strada Mihail Kogalniceanu, nr. 18-20, 500173, Brașov, Tel/fax: +40/268/474170, E-mail: euroinfo@ccibv.ro,
URL: <http://eic.ccibv.ro>

IOAN CIUPERCĂ, CAMERA DE COMERȚ ȘI INDUSTRIE A ROMÂNIEI – EURO INFO CENTRE

Blvd. Octavian Goga, nr. 2, sector 3, 030982, București, Tel.: +40/21/3190169, Fax: +40/21/3190119
E-mail: euroinfo@ccir.ro, URL: <http://www.euro-info.ccir.ro>

<http://hwi.osha.europa.eu>

ÎMPReună
DIN 1957